

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน

ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

A Study of Oil Palm Farmers' Information Sources

in Amphur Prasang, Surat Thani

ของ

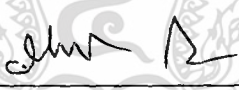
นางสาวพัชรีย์ เจริญรูป

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ว.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2546

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ


..... 21 / 3 / 46

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งสรรค์ โนชัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ


..... 21 / 3 / 46

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช กระแสร์ฉัตร)

หัวหน้าภาควิชาฯ


..... 21 / 3 / 46

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิสิทธิ์ แก้วฉา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณบดีหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง



T098019

การศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน

ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

A Study of Oil Palm Farmers' Information Sources

in Amphur Prasang, Surat Thani

โดย

นางสาวพัชรี เจริญรูป

๒๗.

๗๕๒๔๗

๑๕๔๖

เสนอ

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 98019

วันเดือนปี.....

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๔๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

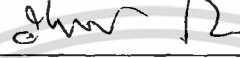
ชื่อเรื่อง: การศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดย: นางสาวพัชรีย์ เจริญรูป

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก: บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ:  ๒๑ / ๑๑ / ๕๖

(รังสรรค์ โนชัย)

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันมีเนื้อที่ปลูกและปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปี เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารอย่างสมบูรณ์ ทำให้เกษตรกรขาดข้อมูลในการวางแผนการผลิต ไม่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของการเคลื่อนไหวทางการตลาด ไม่ทราบถึงปริมาณความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง จึงไม่สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจลงทุนของเกษตรกรได้ ดังนั้น จึงเห็นสมควรทำการศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสาร ตลอดจนหาแนวทางการพัฒนาแหล่งข่าวสารของเกษตรกร โดยรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 98 ตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาแหล่งข่าวสารด้านการผลิต การตลาดและการลงทุนปาล์มน้ำมันพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 51.91 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 17,409.18 บาท มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน จำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.12 คน กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 8.85 ปี และมีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองเฉลี่ย 32.31 ไร่ แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้แหล่งข่าวสารจากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่น ส่วนแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้แหล่งข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ปัญหาการรับข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ ข่าวสารมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันคือ ข้อมูลข่าวสารเรื่อง ปาล์มน้ำมันมีความสำคัญต่อเกษตรกร ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสาร ของเกษตรกร คือ การถือครองที่ดินของเกษตรกรมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารจากการลงมือปลูก และจากวารสารทางการเกษตร อายุมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง จาก โทรทัศน์ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจาก โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ประสบการณ์ในการทำสวน ปาล์มน้ำมันมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง และจากการลงมือปลูก และรายได้มีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารจากการลงมือปลูก จากวิทยุ และจากวารสารทางการเกษตร

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งข่าวสารของเกษตรกร ดังนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข่าวสารในด้านการผลิตและการลงทุนของเกษตรกร ควรเผยแพร่ข่าวสารด้านการตลาด โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง ควรมีการเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข่าวสารให้มากขึ้น โดยเฉพาะ ข่าวสารจากวารสารทางการเกษตร ให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่มีการถือครองที่ดินและมีรายได้มาก และจากโทรทัศน์แก่กลุ่มเกษตรกรที่มีอายุมาก ควรสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมตัวกัน โดยการเป็น สมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร

คำนิยม

การศึกษาและเรียบเรียงปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ ด้วยความกรุณาในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้มีความถูกต้องจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสรรค์ โนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช กระแสร์ฉัตร กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ เกษตรอำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ผู้เป็นที่รักและเคารพอย่างสูง ญาติพี่น้อง และคนใกล้ชิดที่ให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และคอยเป็นกำลังใจให้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ รวมถึงขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยแนะนำช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะและเป็นกำลังใจตลอดมา

พัชรีย์ เจริญรูป
มีนาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการศึกษา	5
นิยามศัพท์	5
วิธีการศึกษา	6
การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
การวิเคราะห์ข้อมูล	8
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎี	10
การตรวจเอกสาร	10
สมมติฐาน	11
แนวคิดทางทฤษฎี	12
การตัดสินใจในการเลือกข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร	12
ข้อมูลและข่าวสารความรู้	13
ชนิดของข่าวสารความรู้	13
องค์ประกอบในการติดต่อสื่อสาร	15
สื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร	17
แหล่งที่มาของข่าวสาร	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 สภาพทั่วไปของท้องถิ่นที่ทำการศึกษา	18
สภาพทั่วไปของอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	18
ที่ตั้งอาณาเขต	18
สภาพทางกายภาพ	20
สภาพทางสังคม	21
สภาพทางเศรษฐกิจ	22
โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	23
สภาพทั่วไปในการผลิตปาล์มน้ำมัน	24
บทที่ 4 ผลการศึกษา	27
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	27
แหล่งข่าวสารและการตัดสินใจของเกษตรกร	29
แหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	29
แหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	30
ปัญหาที่เกิดจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมัน	32
ทัศนคติเกี่ยวกับการรับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน	33
การทดสอบสมมติฐาน	35
ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับแหล่งข่าวสาร	35
ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสาร	35
ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสาร	38
ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแหล่งข่าวสาร	41
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	44
สรุป	44
ข้อเสนอแนะ	45
เอกสารอ้างอิง	48

ภาคผนวก



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เป็นรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2543	3
2	เนื้อที่ในการปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2539	4
3	พื้นที่ ผลผลิตเฉลี่ย จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตรกรรม	22
4	จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรอำเภอพระแสง	22
5	จำนวนสถานบริการการสาธารณสุข อำเภอพระแสง	24
6	เพศ การศึกษาการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร และแหล่งเงินทุนของกลุ่มตัวอย่าง	28
7	ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของอายุ รายได้ จำนวนสมาชิกและแรงงานในครอบครัว ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน และการถือครองที่ดิน	29
8	แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้มาจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	31
9	แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	32
10	ปัญหาที่เกิดจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	33
11	ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการรับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน	34
12	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างการถือครองที่ดินกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	36
13	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างการถือครองที่ดินกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	37
14	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	38
15	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสารที่ได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	39
16	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	40
17	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสารที่ได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างรายได้ กับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง	42
19	ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างรายได้ กับแหล่งข่าวสารที่ได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ	42



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความแตกต่างระหว่างข้อมูล และข่าวสารความรู้	14
2	องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร	15
3	แผนที่โดยสังเขปของอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	19



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศซึ่งเหมาะกับสภาพร้อนชื้นจัดอยู่บริเวณใกล้เคียงกับเส้นศูนย์สูตร ดังนั้นปาล์มน้ำมันจึงเจริญเติบโตได้ดีในภาคใต้ของประเทศและเป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันที่ใหญ่ที่สุด ในปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันรวมทั้งประเทศ 1,302,624 ไร่ และมีผลผลิต 3,256,078 ตัน ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,500 กิโลกรัม ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (ตารางที่ 1) เมื่อพิจารณาแหล่งผลิตเป็นรายจังหวัดในภาคใต้ จากสถิติกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะเห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน และปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันเป็นอันดับสองของภาคใต้รองจากจังหวัดกระบี่ ในปี พ.ศ. 2543 ทั้งจังหวัดมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด 370,229 ไร่ สำหรับผลผลิตจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถผลิตปาล์มน้ำมันได้ 944,824 ตัน ซึ่งคิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 28.42 ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งภาคใต้และคิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 29.02 ของผลผลิตทั้งภาคใต้ (ตารางที่ 1)

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชน้ำมันที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงกว่าพืชน้ำมันชนิดอื่น ทั้งด้านการผลิตและการตลาด อีกทั้งน้ำมันปาล์มยังเป็นน้ำมันพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลายในสินค้าอุปโภคและบริโภค ทั้งการแปรรูปโดยตรง และการนำไปใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ ยางยนต์ พลาสติก สี เครื่องสำอาง ยา สบู่ และอาหารในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นปาล์มน้ำมันจึงเป็นพืชอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น โดยเฉลี่ยร้อยละ 11-13 ต่อปี และมีส่วนแบ่งในตลาดน้ำมันพืชสูงสุดประมาณ ร้อยละ 60-65 แต่การผลิตปาล์มน้ำมันของไทย ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดภายในประเทศ และมีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ความชำนาญในเรื่องเทคโนโลยีการเพาะปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมัน ความชำนาญในการตัดทะลายปาล์ม การจัดหาพันธุ์ปาล์ม ปุ๋ย และสารเคมีในราคาที่ถูกลง ตลอดจนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำ และในขณะเดียวกันก็ยังมีหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนที่ทำการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันอย่างจริงจัง ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ไทยยังต้องปฏิบัติตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าในเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2546 อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปาล์มน้ำมัน จะได้รับผลกระทบในเชิงลบค่อนข้างมาก โดยเฉพาะต่อเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ยิ่งทำให้ไทยต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดได้ภายใต้การแข่งขันเสรี

ถึงแม้ว่าปาล์มน้ำมันจะมีเนื้อที่ปลูกและปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เมื่อพิจารณาระบบตลาดปาล์มน้ำมันในประเทศแล้วยังถือว่าเป็นตลาดที่ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากแหล่งรับซื้อผลปาล์มน้ำมันมีน้อยราย และสวนปาล์มน้ำมันบางท้องที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งรับซื้อซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง ราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้ยังอยู่ในระดับต่ำ และมีการซื้อขายเป็นชนิดคละ ไม่มีการกำหนดชั้นคุณภาพที่แน่นอน (คณะกลุ่มเกษตรกรสัญจร, 2531) ในตลาดปาล์มน้ำมันผู้รับซื้อปาล์มน้ำมันมีอำนาจในการกำหนดราคาปาล์มน้ำมัน ส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาเพราะราคาปาล์มน้ำมันไม่เป็นธรรม และระบบข่าวสารได้ถูกพัฒนาให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างพ่อค้าคนกลางก็มีความสะดวกรวดเร็วแม่นยำมากขึ้น แต่ฝ่ายเกษตรกร ยังถือว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสทางด้านข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกษตรกรไม่มีบทบาทในการกำหนดราคาปาล์มน้ำมัน เกษตรกรจึงต้องขายผลผลิตในราคาต่ำ

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาต่ำ เนื่องจากโครงสร้างของตลาดที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกษตรกรกำหนดราคาขายเองได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับข้อมูลข่าวสารเพื่อนำข้อมูลข่าวสารมาวางแผนการผลิต การจำหน่าย และการตัดสินใจในการลงทุน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารอย่างสมบูรณ์ ทำให้เกษตรกรขาดข้อมูลในการวางแผนการผลิต ไม่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของการเคลื่อนไหวทางการตลาด ไม่ทราบถึงปริมาณความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง จึงไม่สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจลงทุนของเกษตรกรได้ มีแต่พ่อค้าขายปัจจัยการผลิต และพ่อค้าคนกลางในตลาดท้องถิ่นที่ใกล้ชิด หรือติดต่อขายปัจจัยการผลิตและซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ที่เป็นฝ่ายได้รับข้อมูลข่าวสารทางการค้าและราคาจากตลาดรวมปลายทางโดยตรง ซึ่งทันต่อเหตุการณ์ จากเหตุผลดังกล่าวเกษตรกรจึงเป็นฝ่ายเสียเปรียบในด้านการซื้อปัจจัยการผลิตในราคาแพงและในด้านการกำหนดราคาขายผลผลิตในราคาถูก ส่งผลถึงการตัดสินใจที่ไม่ถูกต้องในการลงทุน (ภาสกร, 2539)

ปาล์มน้ำมันมีปัญหาเหมือนกับสินค้าเกษตรอื่นหรือไม่ในเรื่องของแหล่งข่าวสาร เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริง และปัญหาเกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร และจากตารางที่ 1 จะเห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากเป็นอันดับสองของภาคใต้ จึงเลือกที่จะศึกษาที่อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพราะอำเภอพระแสงเป็นอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ตารางที่ 2) ดังนั้นการศึกษาถึงแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปาล์มน้ำมันในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพการรับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้อาจจะมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น รัฐบาลสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการผลิตที่มีประสิทธิภาพต่อไป ในส่วนของภาคเอกชนสามารถทราบว่าต้องขายปัจจัยการผลิตอย่างไรจึงเหมาะกับความต้องการของเกษตรกร เช่น พันธุ์ปาล์ม ปุ๋ย สารเคมีต่าง ๆ เป็นต้น และได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผน ปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่เกษตรกร เพื่อจะทำให้เกษตรกรได้มีการนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาประกอบการวางแผนในการผลิต การตลาด และประกอบการตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 1 พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เป็นรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2543

จังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ร้อยละ	ผลผลิต (ตัน)	ร้อยละ
ระยอง	1,985	0.15	6,750	0.12
ชลบุรี	17,929	1.38	34,531	1.06
ประจวบคีรีขันธ์	34,491	2.65	80,123	2.46
ชุมพร	259,349	19.91	635,146	19.51
ระนอง	5,908	0.45	14,794	0.45
สุราษฎร์ธานี	370,229	28.42	944,824	29.02
พังงา	8,009	0.61	19,101	0.59
กระบี่	475,846	36.53	1,222,440	37.54
อื่น ๆ	14,0694	9.90	298,369	9.29
รวมทั้งประเทศ	1,302,624	100.00	3,256,078	100.00

ที่มา: (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2543)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 เนื้อที่ในการปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2539 (ไร่)

อำเภอ	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน
เมือง	3,418
ท่าชนะ	1,563
ไชยา	4,688
ท่าฉาง	18,653
คีรีรัฐนิคม	34,865
พุนพิน	39,552
กาญจนดิษฐ์	33,693
ดอนสัก	3,418
พนม	4,102
เคียนซา	25,392
นาสาร	2,930
พระแสง	136,919
รวม	309,192

ที่มา: (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและปัญหาเกี่ยวกับแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการรับข่าวสารของเกษตรกร ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแหล่งข่าวสารซึ่งประกอบด้วยแหล่งข่าวสารด้าน การผลิต การตลาด และการลงทุนของปาล์มน้ำมัน เช่น ระยะเวลาและความถี่ของการรับข่าวสารดังกล่าว วิธีการรับและส่งข่าวสาร ฯลฯ ของเกษตรกรที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม (อายุ ประสบการณ์ การถือครองที่ดิน และรายได้) ของเกษตรกร ที่มีผลต่อแหล่งข่าวสารของเกษตรกร ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมันของเกษตรกร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหาแนวทางพัฒนาการรับข่าวสารสู่เกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในเขตอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มุ่งเน้นที่จะศึกษาการรับข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีการกำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้คือ จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอพระแสง ปีการเพาะปลูก 2544/45 เพื่อให้ทราบถึงวิธีการรับข่าวสารของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและปัญหาต่าง ๆ ที่เกษตรกรได้รับจากการรับข่าวสารของปาล์มน้ำมัน โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 98 ชุด ในการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในเขตตำบลบางสวรรค์ ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545

นิยามศัพท์

เกษตรกร หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพการเกษตร โดยการปลูกปาล์มน้ำมัน และอาศัยอยู่ในพื้นที่ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูล หมายถึง กลุ่มของตัวเลขและสถิติซึ่งสามารถบอกถึงจำนวน การกระทำและลักษณะต่าง ๆ ของเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ข่าวสาร หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านขบวนการแปรรูปและวิเคราะห์ อยู่ในรูปแบบที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อ หมายถึง ตัวกลางหรือพาหะที่จะนำสารไปยังผู้รับ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ เป็นต้น (ทวี, 2532)

ข่าวสารการผลิต หมายถึง ข้อเท็จจริงและการตีความข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาปัจจัยการผลิตต่างๆ ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมาผสมผสาน และผลิตเป็นสินค้าและบริการออกมา หรือที่คาดว่าจะเป็นอย่างสินค้าและบริการแต่ละชนิด เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วิธีการปลูกและการดูแลรักษา เป็นต้น

ข่าวสารการตลาด หมายถึง ข้อเท็จจริงและการตีความข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะตลาดที่เป็นอยู่ หรือที่คาดว่าจะเป็นอย่างสินค้าและบริการแต่ละชนิด เช่น ราคาผลปาล์มน้ำมัน ราคาปัจจัยการผลิต แหล่งรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน สภาพของตลาดปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

ข่าวสารการลงทุน หมายถึง ข้อเท็จจริงและการตีความข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเงินไปซื้อหรือลงทุนในปัจจัยที่ต้องใช้งานประจำปี หรือปัจจัยสิ้นเปลือง หรือสร้างทรัพย์สินลงทุน เช่น แหล่งเงินทุนของเกษตรกร ปริมาณเงินลงทุนที่ใช้ ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

วิธีการศึกษา

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

1. จำนวนประชากรตัวอย่าง ใช้วิธีการหาขนาดตัวอย่างสำหรับประมาณค่าสัดส่วน (sample size for estimation of a proportion) สูตรคือ

$$n = \frac{Z_{\alpha/2}^2 pq}{e^2}$$

จากตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนของประชากร ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ เมื่อยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ 10 เปอร์เซ็นต์ ของค่าสัดส่วนสูงสุด ที่มีขนาดประชากรประมาณ 4,000 คน จะได้จำนวนประชากรตัวอย่าง เท่ากับ 98 ตัวอย่าง สาเหตุที่ใช้วิธีดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ก่อให้เกิดความประหยัดทั้งด้านเวลาและค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ในการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมันในครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ

2. การสุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 เลือกตำบล จากจำนวนตำบลทั้งสิ้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 7 ตำบล คือ ตำบลไทรจึง ตำบลอิปัน ตำบลบางสวรรค์ ตำบลสินปุน ตำบลสินเจริญ ตำบลไทร โสภาก และตำบลสาธุ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งตำบลที่ได้จากการจับฉลากคือ ตำบลบางสวรรค์

ขั้นที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการจับฉลากจากรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับเกษตรอำเภอ จำนวน 98 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์โดยแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลในปีการเพาะปลูก 2544/45 ส่วนประกอบของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการรับข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนปาล์มน้ำมัน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของเกษตรกรในการรับข่าวสาร

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของเกษตรกรในการรับข่าวสารรวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เพาะปลูก สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ในท้องที่ที่ทำการศึกษา และความรู้ทั่วไปในการผลิตปาล์มน้ำมัน การตลาดปาล์มน้ำมัน การเผยแพร่ข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน ของปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้จากการค้นคว้ารวบรวม จาก หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารที่พิมพ์เผยแพร่ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง กระทรวงอุตสาหกรรม และหนังสือตำราทางวิชาการต่าง ๆ รวมถึงรายงานสัมมนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์ทั้งในเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ โดยจะทำการวิเคราะห์การเข้าถึงของข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน แบ่งออกเป็น

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการนำข้อมูลปฐมภูมิ มาบรรยายอธิบายถึงลักษณะการผลิต การตลาด รวมทั้งการตัดสินใจลงทุนของเกษตรกร ลักษณะการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ปัญหาที่เกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสาร ทางด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน และทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีต่อการรับข้อมูลข่าวสารปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไปสู่เกษตรกร เพื่อจะทำให้เกษตรกรได้มีการนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาประกอบการวางแผนในการผลิต การตลาด และประกอบการตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) มีวิธีการดังนี้

2.1 การตรวจสอบข้อมูลผู้ทำการศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกและคิดเป็นร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับประมวลผลการศึกษา

2.2 การลงรหัส นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามที่เป็นปลายปิด ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด นำมาจัดกลุ่มคำตอบแล้วจึงนับคะแนนใส่รหัส

2.3 การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วจะนำมาประมวลผลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences หรือ SPSS) โดยการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปร แล้วคำนวณค่าร้อยละ

2.4 การใช้ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตรค่าไคสแควร์ (chi-square test) นำมาใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยหลักการของการทดสอบไคสแควร์นั้น ต้องการที่จะทดสอบว่าค่าที่สังเกตได้ (O) กับค่าความถี่ที่คาดหวังไว้ทางทฤษฎี (E) นั้นมีความแตกต่างหรือไม่

ค่าไคสแควร์ (χ^2) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของข้อมูลที่มีลักษณะเป็นความถี่ ดังนี้ (ศิริวรรณ และคณะ, 2541)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดยที่ χ^2 = ค่าไคสแควร์

O_{ij} = ความถี่ที่สังเกตของแถวที่ i และสดมภ์ที่ j

E_{ij} = ความถี่ที่คาดว่าของแถวที่ i และสดมภ์ที่ j

r = จำนวนแถวของตัวแปรด้านแถว

c = จำนวนสดมภ์ของตัวแปรด้านสดมภ์

ซึ่ง $E_{ij} = \frac{(\text{ผลรวมด้านแถว}) \times (\text{ผลรวมด้านสดมภ์})}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}}$

โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมทางสถิติ (Statistic Package for Social Sciences หรือ SPSS) มาช่วยในการศึกษาและคำนวณผล โดยแปรผลค่าไคสแควร์ที่ได้จากโปรแกรมทางสถิติแล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าความผิดพลาดของการทดสอบหรือระดับนัยสำคัญ ซึ่งทางสถิติถือว่าเป็นการสร้างเขตปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เป็นการหาค่าวิกฤติ (critical value) ซึ่งเป็นค่าที่แบ่งที่จะปฏิเสธหรือยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ ค่าระดับนัยสำคัญแบบสองข้าง (significance) มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ (α) ที่กำหนดไว้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ $\alpha = 0.05$

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในบทนี้ ประกอบด้วย การตรวจสอบเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สมมติฐาน รวมทั้งอธิบายถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจรับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย ข้อมูลและข่าวสารความรู้ ชนิดของข่าวสาร ความรู้ องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร สื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร

การตรวจเอกสาร

การศึกษาในครั้งนี้ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ยังมีไม่มาก ดังนั้นในการตรวจเอกสารสามารถสรุปมาได้ 3 เรื่อง ได้แก่ การศึกษาแหล่งข่าวสารที่ใช้ในการตัดสินใจเรื่องของการจัดการฟาร์ม การศึกษารูปร่างการพัฒนาระบบข่าวสารการตลาด ผลผลิตเกษตรกร และการศึกษาการเข้าถึงข่าวสารการตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

Ford and Babb (1989) ได้ทำการศึกษาแหล่งข่าวสารที่ใช้ในการตัดสินใจในเรื่องของการจัดระบบฟาร์ม ซึ่งพบว่าจากแบบสอบถามจำนวน 2,537 ชุด ที่ได้มาจากเกษตรกรในรัฐ อินเดียนา ไอโอวา อิลลินอย และตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกรได้เลือกแหล่งข่าวสารจาก 15 แหล่งสำหรับช่วยตัดสินใจในกิจกรรมทางการเกษตรต่าง ๆ 9 กิจกรรม ที่มาของข่าวสารไม่ได้มีความหลากหลายมากนัก เมื่อพิจารณาถึงชนิดของฟาร์ม อายุของฟาร์ม และภูมิภาค แต่มีความแตกต่างในการใช้รูปแบบข่าวสาร ที่เป็นลายลักษณ์อักษรกับข่าวสารจากตัวบุคคลหรือจากการบริการและในระหว่างผู้ให้ข่าวสารจากภาครัฐและภาคเอกชน สิ่งที่แตกต่างกันเหล่านี้ได้ให้ข้อพิจารณาว่าข่าวสารต่าง ๆ ที่มีหลากหลายน่าจะได้รับการบริการที่ดีที่สุดจากหน่วยงานดังกล่าว

ทวิ จินตธรรม (2532) ได้ทำการศึกษารูปร่างการพัฒนาระบบข่าวสารการตลาด ผลผลิตเกษตรกร กล่าวว่า การประกอบธุรกิจทุกประเภทย่อมมีปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ผลิตมักมุ่งเพียงแต่จะทำการผลิตโดยมิได้มีการวางแผนหรือพิจารณาถึงความต้องการของตลาด จึงเกิดปัญหานานับประการย่อมจะเกิดขึ้นได้ ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้องทำการศึกษา การวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ ความเคลื่อนไหวของตลาด ปริมาณความต้องการของตลาด ซึ่งเหล่านี้ ผู้ผลิตจะต้องมีข้อมูลข่าวสารการตลาดที่สมบูรณ์ ทันสมัยหรือทันต่อเหตุการณ์อยู่ในมือ แต่อย่างไรก็ดีข่าวสารการตลาดที่สมบูรณ์ ทันสมัยหรือทันต่อเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นนี้ จึงต้องประกอบด้วยข้อมูล อันได้แก่ ข้อมูล

เอกสารอื่นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นชอบที่จะใช้เอกสารนี้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านภาวะการผลิต ข้อมูลปริมาณสินค้าที่ผลิตได้ และสภาวะปริมาณการนำออกจำหน่ายสู่ตลาด แหล่งที่มา หรือสถานที่ทำการผลิต ระยะเวลาการเคลื่อนย้ายผลผลิตออกสู่ตลาด รวมไปถึงการคาดคะเนสถานการณ์ความต้องการของตลาด เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของข่าวสารการตลาดจะพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดได้รับข่าวสารด้านการตลาด จากพ่อค้าคนกลางมากที่สุดซึ่งอาจจะเป็นเพราะเกษตรกรอยู่ในฐานะผู้ผลิตหรือผู้ขายกับพ่อค้าคนกลางในฐานะผู้ซื้อ มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด และอย่างไรก็ดี เกษตรกรเองก็ยังไม่มีความรู้ในเรื่องของข่าวสารการตลาดอย่างดีพอด้วย

ภาสกร มุติสวัสดิ์ (2539) ได้ทำการศึกษาการเข้าถึงข่าวสารการตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสื่อหรืออุปกรณ์ประเภท วิทยุ โทรทัศน์อย่างเพียงพอ แต่ขาดแคลนสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ หอกระจายข่าว ส่วนสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่มียุทธศาสตร์ในการเผยแพร่ข่าวสารการตลาดไปสู่เกษตรกร เกษตรกรให้ความคิดเห็นว่าสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารการตลาดที่ดีนั้นควรจะมีลักษณะที่สามารถเข้าใจได้ง่าย มีความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และปัญหาที่สำคัญในการรับข่าวสารการตลาดของเกษตรกร คือ ปัญหาประมาณการเผยแพร่ข่าวสารการตลาดมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกรสำหรับทัศนคติของเกษตรกรชาวสวนยางต่อการรับข่าวสารการตลาด เกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันคือ ข่าวสารการตลาดยางพารามีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร และมีความต้องการให้มีการเพิ่มปริมาณข่าวสารการตลาดให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเผยแพร่ข่าวสารการตลาดทางโทรทัศน์ เนื่องจากเกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย จากการศึกษาทำให้สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบข่าวสารการตลาดได้โดย ทางด้านตัวข่าวสาร ควรทำให้มีความกะทัดรัด เข้าใจง่าย มีการคัดเลือกให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

สมมติฐานของการศึกษา

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ ประสบการณ์ การถือครองที่ดิน และรายได้ที่แตกต่างกัน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งข่าวสารที่แตกต่างกัน ทั้งแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ของเกษตรกรเองและจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

แนวคิดทางทฤษฎี

โดยข้อเท็จจริงของการดำเนินธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรนั้นต้องเผชิญและเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์หรือปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ราคาปัจจัยการผลิต ผลผลิต สภาพดินฟ้าอากาศ และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลกระทบต่ออาชีพทางการเกษตร ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ทำให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อหน่วยธุรกิจอยู่ตลอดเวลา สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกษตรกรต้องเผชิญอยู่เสมอ แบ่งออกได้ 3 สถานการณ์ตามความรู้หรือข่าวสารที่เกษตรกรมีอยู่ คือ (รังสรรค์, 2533)

1. สถานการณ์ที่แน่นอน เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจสภาวะขณะนั้นเป็นอย่างดี จึงสามารถตัดสินใจและดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกิจการได้โดยง่ายและถูกต้อง เช่น สถานภาพทางการเงิน และการลงทุนของสวน

2. สถานการณ์เสี่ยง เป็นสภาวะที่เหตุการณ์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แต่ภายใต้สภาวะความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถที่นำเอาความรู้ หรือข่าวสาร ไปคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การคาดคะเนอาจจะกระทำได้โดยวิธีการทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับความน่าจะเป็น เช่น ราคาผลผลิต ปริมาณน้ำฝน เป็นต้น

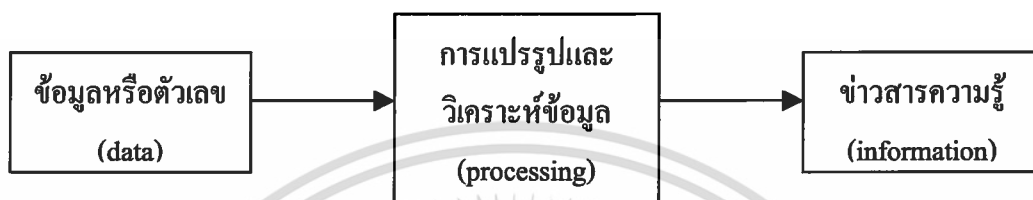
3. สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และไม่สามารถจะคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เลย เป็นสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้ ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงทางการค้าระหว่างประเทศ โรคระบาดเฉียบพลัน อุทกภัยหรือวาตภัย เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเกษตรกรไม่มีข้อมูลที่เพียงพอ เกษตรกรที่สามารถตัดสินใจภายใต้สภาพการณ์ที่ไม่แน่นอนนี้ได้อย่างถูกต้อง มักจะอาศัยโชคและความชำนาญ

การตัดสินใจในการเลือกข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร

ภายใต้สถานการณ์การเสี่ยงและความไม่แน่นอน เกษตรกรในฐานะผู้ซึ่งทำหน้าที่ตัดสินใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายของธุรกิจจะทำหน้าที่ดังกล่าวได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเผชิญและแก้ปัญหาต่าง ๆ ทุกรูปแบบ จำเป็นต้องมีข้อมูล และข่าวสารความรู้ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหานั้น ๆ มาช่วยประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจถึงชนิดหรือประเภทของข้อมูลข่าวสาร ที่จะนำมาใช้ในการจัดการฟาร์ม

ข้อมูลและข่าวสารความรู้

ความแตกต่างระหว่าง “ข้อมูล” (data) และ “ข่าวสารความรู้” (information) โดยอาศัยแผนภาพที่แสดงดังต่อไปนี้



ภาพที่ 1 ความแตกต่างระหว่างข้อมูล และข่าวสารความรู้

ที่มา: (สมศักดิ์, 2527)

ดังนั้น ข่าวสารความรู้เปรียบเสมือนผลผลิต ที่ได้มาจากข้อมูลโดยผ่านการวิเคราะห์ และแปรรูป ในขณะที่ข้อมูลเปรียบเสมือนปัจจัยการผลิต ของข่าวสารความรู้

ชนิดของข่าวสารความรู้

เกษตรกรมักต้องเผชิญกับปัญหาหลายอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการ จึงจำเป็นต้องใช้ข่าวสารความรู้หลายชนิด และมาจากแหล่งต่าง ๆ ชนิดของข่าวสารความรู้ที่จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการทำการเกษตรมีอยู่ 4 ชนิด คือ (สมศักดิ์, 2527)

1. ข่าวสารความรู้ที่ช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะทั่ว ๆ ไป ของหน่วยธุรกิจ หมายถึง ข่าวสารความรู้ที่ช่วยอธิบายและช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงเงื่อนไขและสภาพโดยทั่ว ๆ ไป ทางด้านกายภาพชีวภาพ, สังคมและเศรษฐกิจของหน่วยธุรกิจในเวลาใดเวลาหนึ่ง ช่วยให้เกษตรกรทราบและเข้าใจถึงสภาพและเงื่อนไขของหน่วยธุรกิจที่ตนเองรับผิดชอบช่วยให้เกษตรกรทราบและเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของหน่วยธุรกิจ และสามารถประมวลและกำหนดขอบเขตของปัญหาดังกล่าว ข่าวสารความรู้ที่จัดอยู่ในประเภทนี้มีอยู่หลายชนิด คือ

1.1 ข่าวสารความรู้ทางการเงินและการคลัง เช่น ข่าวสารความรู้ที่บ่งบอกถึงทรัพย์สินและหนี้สิน รายได้และรายจ่ายหรือต้นทุนรวมทั้งหมดของหน่วยธุรกิจ เป็นต้น

1.2 ข่าวสารความรู้ทางด้านกายภาพและชีวภาพ เช่น ข่าวสารความรู้ที่อธิบายถึงลักษณะทางกายภาพและการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ คุณภาพและความอุดมสมบูรณ์ของที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดและประเภทของเครื่องมือทุ่นแรงและเครื่องจักรกลลดจนสมรรถภาพของเครื่องจักรกลและการซ่อมบำรุงรักษา เป็นต้น

1.3 ข่าวสารความรู้ทางการผลิตของธุรกิจ เป็นข่าวสารความรู้ที่อธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนในขบวนการผลิตพืชและสัตว์ ชนิดและจำนวนของปัจจัยการผลิตที่ใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและปัจจัยการผลิต จำนวนพืชและสัตว์ที่ปลูกหรือเลี้ยง

2. ข่าวสารความรู้ที่ใช้ประกอบการวินิจฉัยธุรกิจ เป็นข่าวสารความรู้ที่ช่วยในการวินิจฉัยและตัดสินใจ ว่าอะไร “ดี” หรือ “ไม่ดี” และควรจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3. ข่าวสารความรู้ที่ใช้ในการคาดคะเน เป็นข่าวสารความรู้ที่สามารถช่วยเกษตรกรในการคาดคะเนล่วงหน้าของธุรกิจว่าจะเป็นอย่างใดหรืออะไรจะเกิดขึ้น ถ้าหากว่ามีเหตุการณ์หรือตัวปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งจะมีส่วนช่วยประกอบการตัดสินใจและวางแผนเพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงธุรกิจล่วงหน้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลง ชนิดข่าวสารความรู้ประเภทนี้ได้แก่

3.1 ราคาที่คาดคะเนล่วงหน้า หมายถึง ราคาของผลผลิตและปัจจัยการผลิตที่คาดคะเนว่าควรจะเป็นเท่าไรในอนาคต ตามภาวะการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

3.2 ผลผลิตที่คาดคะเนล่วงหน้า หมายถึง จำนวนของผลผลิตของพืชและสัตว์ที่คาดว่าจะได้รับหรือผลิตได้ในอนาคต ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ฝนตก น้ำท่วม เกิดโรคระบาด เป็นต้น

3.3 ผลตอบแทนและรายได้ที่คาดคะเนล่วงหน้า หมายถึง ระดับของรายได้หรือผลตอบแทนของหน่วยธุรกิจหรือกิจการใดกิจการหนึ่งภายในธุรกิจในเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อต้นทุนและรายได้ในการทำธุรกิจ

4. ข่าวสารความรู้ที่สามารถช่วยเกษตรกรในการแก้ปัญหาและเสนอวิธีแก้ปัญหา ว่า “ควรจะทำอย่างไร” ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินธุรกิจประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการของหน่วยธุรกิจ เนื่องจากข่าวสารความรู้ประเภทนี้สามารถช่วยบอกวิธีการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสม ในการแก้ปัญหาที่หน่วยธุรกิจเผชิญอยู่ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดและเงื่อนไขต่างที่หน่วยธุรกิจกำลังประสบอยู่

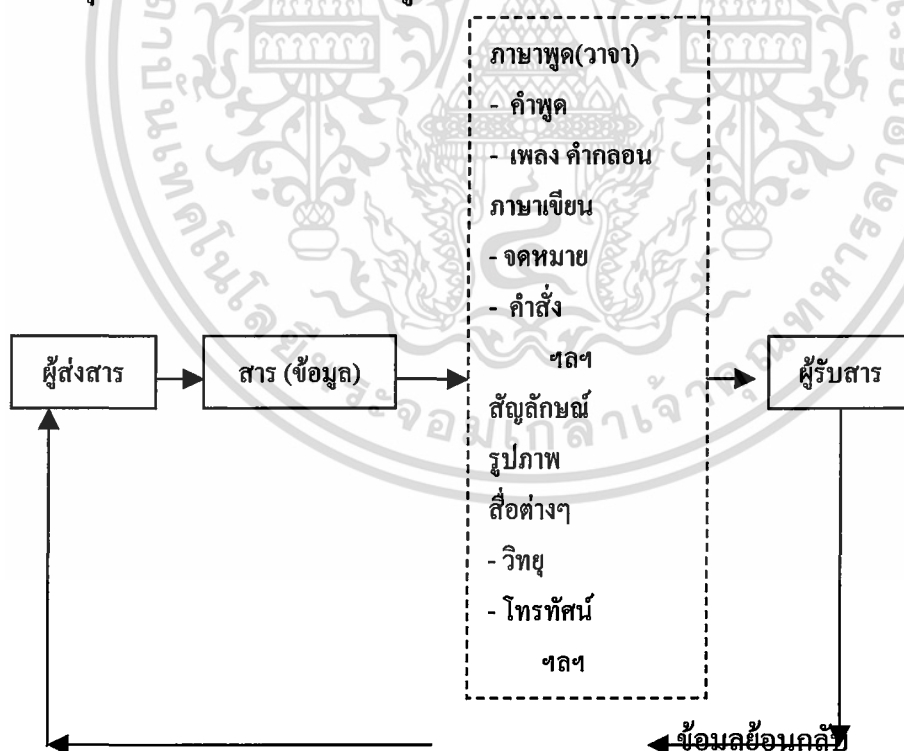
องค์ประกอบในการติดต่อสื่อสาร

1. ผู้ส่งข่าวสาร (sender) ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องที่จะสื่อได้เป็นอย่างดี โดยผู้ส่งข่าวสารนี้อาจจะเป็นบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรก็ได้ เช่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ให้ข่าวสาร วิชาการความรู้แก่เกษตรกร ผู้สื่อข่าว พ่อค้าคนกลาง เป็นต้น

2. ตัวข่าวสาร เนื้อหา เรื่องราว (message) ต้องมีความถูกต้องแม่นยำ ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ข่าวสารจึงต้องมีรูปแบบและเนื้อหาที่ชัดเจนถูกต้อง ได้แก่ วิชาความรู้ ข่าวสาร คำพูด คำสั่ง รายงาน รูปภาพ หรือข้อเสนอแนะ เป็นต้น

3. ช่องทางสื่อสาร (channel) คือ วิธีการ วิถีทาง สื่อ ตัวกลาง ที่จะนำข่าวสารไปยังผู้รับ คือเกษตรกร เช่น การสาริตของเจ้าหน้าที่ทางการเกษตร เอกสารเผยแพร่ วิทยุ โทรทัศน์ การใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ปากพูด การจัดการประชุม การเขียน ตู้อีเมล เป็นต้น

4. ผู้รับข่าวสาร (receiver) คือ บุคคล เช่น เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร บางครั้งอาจเรียกว่า กลุ่มคนเป้าหมายปลายทาง เพื่อให้ผู้รับหรือเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจตรงกับที่ผู้ส่งปรารถนา หรือมีวัตถุประสงค์จะให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน



ภาพที่ 2 องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร

ที่มา: (จุมพล, 2520)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

สื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารมีหลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้ให้เหมาะสม สื่อดังกล่าว ได้แก่ (สมพร, 2539)

1. ภาษาพูดหรือวจา เป็นสื่อที่ใช้ได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว และประหยัด นอกจากนี้ภาษาพูดยังสามารถช่วยสร้างความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังได้ง่ายกว่าสื่อชนิดอื่น การติดต่อสื่อสารด้วยวจาที่เหมาะสมนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดี
2. ภาษาเขียน การเขียนสามารถสื่อได้ดีและสามารถเก็บเป็นหลักฐานได้ แม้จะต้องใช้เวลาในการเขียนก็มีผลดีตรงที่ได้มีเวลาไตร่ตรองความคิด กลั่นกรองคำพูดให้ไพเราะเหมาะสม
3. ภาษาท่าทาง ได้แก่ การแสดงสีหน้า แววตา กิริยาท่าทางต่าง ๆ บางครั้งการพูดอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอต่ออาศัยสีหน้าและแววตาด้วย
4. รูปภาพ การสื่อด้วยรูปภาพเป็นการติดต่อสื่อสารที่ทำให้คนเข้าใจได้กว้างขวางและรวดเร็ว
5. สัญลักษณ์ การใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายมีผลดีในแง่ของการประหยัดคำพูด และเป็นที่น่าสนใจทั่วไป สัญลักษณ์มีประโยชน์ในงานบางอย่างที่ต้องการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่จะเข้าใจได้ผู้อื่นไม่สามารถเข้าใจ
6. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ เป็นต้น เป็นสื่อที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ วิทยุมือถือ เพราะเป็นสื่อที่ช่วยให้การติดต่อสะดวกรวดเร็ว

แหล่งที่มาของข่าวสาร

แหล่งที่มาของข่าวสารสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ดังนี้ (สมศักดิ์, 2527)

1. ข้อมูลที่อาจจะนำมาใช้การจัดการฟาร์มอาจได้มาจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือสถาบันต่าง ๆ (communicative sources) และได้มาจากการประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (noncommunicative sources) แบบแรกนั้นเป็นการได้รับข้อมูลโดยการต้องผ่านการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นหรือสถาบันต่าง ๆ เช่น อาจจะได้จากสิ่งตีพิมพ์หรือเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรจากเพื่อนบ้าน พ่อค้าคนกลาง ผู้บริโภค พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมหาวิทยาลัย วิทยุ โทรทัศน์ นายธนาคาร เป็นต้น ส่วน noncommunicative sources นั้นเป็นแหล่งข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ของตัวเอง โดยได้จากการสังเกต จากกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จดบันทึกเหตุการณ์ จากการทดสอบ จากการทดลอง หรือข้อมูลที่เกษตรกรตัดสินใจของตนเอง เป็นต้น

2. ข้อมูลที่ได้มาจากภายในหน่วยธุรกิจฟาร์มของตนเอง (farm sources) และได้มาจากภายนอกฟาร์ม (off-farm sources) สำหรับข้อมูลที่ได้มาจากภายในหน่วยธุรกิจฟาร์ม นั้นมักได้จากผลการจดบันทึกของเจ้าของหรือผู้จัดการฟาร์ม นั้น และมักเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยธุรกิจฟาร์ม โดยตรงและมักเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยธุรกิจฟาร์ม โดยตรง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับ รายได้ รายจ่าย ปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตของกิจการต่าง ๆ ของฟาร์ม ทรัพย์สิน หนี้สินของฟาร์ม ราคาผลผลิตของฟาร์มที่ขายได้ เป็นต้น แต่ก็ยังมีข้อมูลบางอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ราคาความรู้ทางวิชาการสมัยใหม่ในการผลิตพืชและสัตว์ การเปลี่ยนแปลงของสภาพดินฟ้าอากาศ ตลาดสินค้า เชื้อ สถาบันกฎหมายและนโยบายของรัฐ ฯลฯ ที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ อาทิเช่น ข่าว เศรษฐกิจของกระทรวงพาณิชย์ รายงานภาวะการค้าและราคาของพืชและสัตว์ต่าง ๆ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วารสารของสมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้เลือกทำการศึกษาแหล่งข่าวสารที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือสถาบันต่าง ๆ เท่านั้น เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความชัดเจนและครอบคลุมแหล่งข่าวสารทั้งหมด แหล่งข่าวสารทั้ง 2 ประเภทนี้จึงเป็นตัวแทนที่ดีที่จะทำการศึกษา

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของท้องที่ที่ทำการศึกษา

การศึกษาในบทนี้ ประกอบด้วยสภาพทั่วไปของอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ที่ตั้งอาณาเขต สภาพทางกายภาพ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน และสภาพทั่วไปในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร โดยข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวทำให้เข้าใจถึงองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร สื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนหรือพัฒนาปรับปรุงถึงแหล่งข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนให้แก่เกษตรกร ให้มีความเหมาะสมกับสภาพทั่วไปของท้องที่และความต้องการของเกษตรกรมากที่สุดสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

สภาพทั่วไปของอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่ตั้งอาณาเขต

อำเภอพระแสงตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 78 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 963 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเวียงสระ และอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัด

นครศรีธรรมราช

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอฉวาง จังหวัด

นครศรีธรรมราช

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

อำเภอพระแสงมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 970 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 606,250 ไร่ แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 เป็นจำนวน 7 ตำบล 70 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลอินปัน มี 12 หมู่บ้าน

2. ตำบลสาकु มี 7 หมู่บ้าน

3. ตำบลสินปุน มี 9 หมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



หมายเหตุ เขตจังหวัด

เขตอำเภอ

เขตตำบล



ภาพที่ 3 แผนที่โดยสังเขปของอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา: (สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ตำบลสินเจริญ มี 9 หมู่บ้าน
5. ตำบลไทรซิง มี 13 หมู่บ้าน
6. ตำบลไทรโสภา มี 8 หมู่บ้าน
7. ตำบลบางสวรรค์ มี 12 หมู่บ้าน

อำเภอพระแสง มีเทศบาล 2 แห่ง คือ เทศบาลย่านดินแดง ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ 1 ตำบล อีปิ่นบางส่วน และเทศบาลตำบลบางสวรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4 ตำบลบางสวรรค์ บาง ส่วน มีองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอีปิ่น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลสาฎ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน
4. องค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ
5. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรซิง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรโสภา
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบางสวรรค์

สภาพทางกายภาพ

1. ลักษณะภูมิประเทศ อำเภอพระแสงมีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นลูกคลื่นลาดตาดถึงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำจากตอนบนและตอนใต้ สู่ตอนล่างและตะวันออกของอำเภอ มีความสูงเฉลี่ย 30-40 เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพพื้นที่เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน และทำนาข้าวในที่ราบลุ่ม

ภูเขามีสลักษณะเป็นภูเขาหินผุและหินแข็งบางส่วน แม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำตาปี ต้นกำเนิดเกิดจากเทือกเขาในอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ไหลผ่านอำเภอพระแสง และไปออกทะเลที่อ่าวบ้านดอน อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ยังมีคลองที่สำคัญ เช่น คลองอีปิ่น คลองสินปุน และคลองสองแพรก เป็นต้น

2. ลักษณะภูมิอากาศ อำเภอพระแสงมีภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี 3 ฤดู อุณหภูมิเฉลี่ยต่อปี 26.3 องศาเซลเซียส โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย จึงมีช่วงฝนยาวนานประมาณ 7 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน และฤดูหนาวประมาณ 2 เดือน ตั้งแต่ธันวาคม-มกราคม และฤดูร้อน 3

เดือน ตั้งแต่กุมภาพันธ์-เมษายน ปริมาณน้ำฝนรายปีประมาณ 1,968.3 มิลลิเมตร มีจำนวนฝนตกเฉลี่ย 164.4 วัน/ปี ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 83 ในฤดูหนาวไม่หนาวจัด ในฤดูร้อนไม่ร้อนจัด

3. ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สำคัญ

3.1 ทรัพยากรดิน สภาพดินในอำเภอพระแสง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ดินบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ มีลักษณะเป็นดินลิก มีการระบายน้ำเร็ว เนื้อดินเป็นดินร่วน เป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เหมาะกับการทำนา แต่ต้องใช้ปุ๋ย

2. ดินบริเวณลูกคลื่นลอนลาด มีลักษณะเป็นดินลิกมากถึงปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแห้งถึงดินเหนียวปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เหมาะสมกับการปลูกปาล์ม น้ำมันและยางพารา

3.2 ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำตามธรรมชาติในอำเภอพระแสง ประกอบด้วย

1. แหล่งน้ำผิวดิน ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลองสายสำคัญ เช่น แม่น้ำตาปี คลองอิปัน คลองสินปุน คลองสองแพรก นอกจากนี้ยังมีลำห้วย ลำธารเล็ก ๆ อีกหลายสาย

2. แหล่งน้ำใต้ดิน เนื่องจากพื้นที่อำเภอพระแสงส่วนใหญ่เป็นที่สูง ทำให้ระดับน้ำใต้ดินอยู่ในระดับลึก เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

แหล่งน้ำชลประทาน อำเภอพระแสงมีฝายน้ำล้น 7 แห่ง สระเก็บน้ำ 22 สระ กระจายอยู่ทั่ว ๆ 7 ตำบลในเขตอำเภอ

3.3 ทรัพยากรป่าไม้ อำเภอพระแสงมีพื้นที่ไม้ 152,432 ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไผ่ท่อน ป่าคลองโฆง ป่าบ้านหมาก-ปากพัง

สภาพทางสังคม

1. ลักษณะประชากร อำเภอพระแสงมีประชากรทั้งสิ้นรวม 55,538 คน แยกเป็นชาย 28,128 คน หญิง 27,410 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 57.25 คน/ตารางกิโลเมตร

2. การศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม อำเภอพระแสงมีโรงเรียนจำนวน 27 โรงเรียน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ 99 เปอร์เซ็นต์ ศาสนาอื่น ๆ ประมาณ 1 เปอร์เซ็นต์ มีวัด 10 แห่ง สำนักสงฆ์ 10 แห่ง ศิลปะการแสดงมี หนังตลุง มโนราห์ เพลงบอก กลองยาว ประเพณีที่สำคัญ เช่น สงกรานต์ วันสารท วันปีใหม่ เป็นต้น

สภาพทางเศรษฐกิจ

1. การเกษตรกรรม อำเภอพระแสง มีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 417,611 ไร่ ครอบครัวยุทธจำนวน 12,394 ครัวเรือน สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ยางพารา กาแฟ เงาะ ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน และผลไม้อื่น ๆ เป็นต้น (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 พื้นที่ ผลผลิตเฉลี่ย จำนวนครัวเรือนที่ปลูก

พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่/ปี)	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก (ครัวเรือน)
ยางพารา	307,309	250	7,146
กาแฟ	811	200	42
เงาะ	2,303	1,500	848
ทุเรียน	1,405	1,200	487
ปาล์มน้ำมัน	102,964	2,000	3,851
ไม้ผลอื่น ๆ	9,531	800-1,500	784

ที่มา: (สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, 2545)

2. การปศุสัตว์ อำเภอพระแสงมีการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ สุกร โค เป็ด ไก่ เป็นต้น (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรอำเภอพระแสง (ตัว)

สัตว์เลี้ยง	จำนวน
สุกร	6,123
โค	912
เป็ด	4,274
ไก่	89,752

ที่มา: (สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การอุตสาหกรรม อำเภอพระแสงมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตดำเนินการและประกอบกร จำนวน 5 แห่ง ดังนี้ ตำบลอิน 1 แห่ง ตำบลสินปุน 1 แห่ง ตำบลไพรจิง 1 แห่ง ตำบลบางสวรรค์ 2 แห่ง

4. การพาณิชย์ อำเภอพระแสง มีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ จำนวน 3 แห่ง มีธนาคาร 3 แห่งคือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีสหกรณ์ จำนวน 11 แห่ง คือ

1. สหกรณ์การเกษตรพระแสง จำกัด
 2. สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค.สงวนป่าสินปุน จำกัด
 3. สหกรณ์บริการเดินรถพระแสง จำกัด
 4. สหกรณ์กองทุนสวนยางสินเจริญ จำกัด
 5. สหกรณ์การเกษตรบ้านเนินสุวรรณพัฒนา จำกัด
 6. สหกรณ์การเกษตรบ้านไสท่อน จำกัด
 7. สหกรณ์การเกษตรควนพัฒนา จำกัด
 8. สหกรณ์การเกษตรไพรโสภา จำกัด
 9. การเกษตรนิคมสร้างตนเองพระแสง จำกัด
 10. สหกรณ์การเกษตรป่าล้มวัฒนา จำกัด
 11. สหกรณ์ปศุสัตว์พระแสง จำกัด
5. การบริการ อำเภอพระแสง มีบังกะโล 3 แห่ง สถานบันเทิงและเรีงรมย์ 8 แห่ง
6. การท่องเที่ยว อำเภอพระแสง มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ สระแก้วบางสวรรค์

บ่อน้ำร้อนไพรโสภาน้ำตกคลองโหยน เป็นต้น

โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน

1. การคมนาคมและการขนส่ง มีทางรถยนต์ และมีทางหลวงแผ่นดิน ผ่านอำเภอพระแสง คือ

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4035

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4037

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4133

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4007

สำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้าน เป็นสภาพถนนลูกรัง จำนวน 150 สาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การโทรคมนาคมติดต่อสื่อสาร อำเภอพระแสง มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 แห่ง มีการให้บริการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ โดยมีจำนวนคู่สาย 137 เลขหมาย

3. การสาธารณสุขปโภค

3.1 การประปา อำเภอพระแสง มีการประปาหมู่บ้าน จำนวน 27 แห่ง

3.2 แหล่งน้ำกิน-น้ำใช้ ประเภทอื่น มีบ่อบาดาล จำนวน 40 บ่อ บ่อน้ำตื้น จำนวน 2,166 บ่อ ถังเก็บน้ำ จำนวน 315 แห่ง และโอ่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 1,410 ใบ

3.3 การไฟฟ้า อำเภอพระแสงมีหน่วยบริการผู้ใช้ไฟฟ้า สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด จำนวน 1 แห่ง

4. การสาธารณสุข อำเภอพระแสง มีการให้บริการด้านสาธารณสุข และสถานบริการ ได้แก่ โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข สถานีอนามัย สถานีบริการสาธารณสุขชุมชน คลินิกแพทย์ หน่วยควบคุมโรคหน้าโดยแมลงที่ 1 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน เป็นต้น (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนสถานบริการสาธารณสุข อำเภอพระแสง (แห่ง)

สถานบริการ	จำนวน
โรงพยาบาล ขนาด 30 เตียง	1
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1
สถานีอนามัยตำบล	13
สถานีบริการสาธารณสุขชุมชน	4
คลินิกแพทย์	2
หน่วยควบคุมโรคหน้าโดยแมลงที่ 1	1
ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุนเสร็จที่มีใบยาอันตราย	2

ที่มา: (สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, 2545)

สภาพทั่วไปในการผลิตปาล์มน้ำมัน

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรอยู่ในตำบลต่าง ๆ ในเขตพื้นที่อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 102,964 ไร่ ส่วนใหญ่เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกขนาดต่ำกว่า 50 ไร่ ผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี โดยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนจะเป็นช่วงที่ผลผลิตออกมาก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40-50 ทั้งนี้ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ผลิตได้จะขึ้นอยู่กับ การขยายพื้นที่เพาะปลูก และสภาพดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ เกษตรกรมีอาชีพเดิมอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น ทำสวนยางพารา ค้าขาย และรับจ้าง เป็นต้น ส่วนการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นอาชีพรอง เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และใช้ที่ดินว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ประสิทธิภาพในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอพระแสงยังอยู่ในระดับต่ำ สาเหตุเนื่องมาจาก (สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, 2545)

1. พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้กันทั่วไปไม่ใช่สายพันธุ์ที่ดี ส่วนพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อไร่และอัตรา น้ำมันที่สกัดได้ในระดับที่สูง เช่น พันธุ์เทนอรา ซึ่งเป็นพันธุ์ลูกผสมจากประเทศมาเลเซียยังมีการ ปลูกกันไม่มาก นอกจากนี้เมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันยังมีราคาค่อนข้างแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ข้อจำกัดนี้ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่กดดันให้ผลผลิตต่อไร่ โดยเฉลี่ยของเกษตรกรต่ำ

2. ต้นทุนการผลิตผลปาล์มน้ำมันสดค่อนข้างสูง เนื่องจากผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ เพราะพันธุ์ ไม้ดี พื้นที่ปลูกแต่ละรายส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาด รวมทั้งปริมาณน้ำฝน ที่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับระดับที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

3. ขาดความเหมาะสมของพื้นที่ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของพื้นที่เพาะปลูก ทำให้การ ขยายการเพาะปลูกออกไปนอกเขตที่เหมาะสมประกอบกับการทำกิจการสวนปาล์มน้ำมันจำเป็นต้อง คำนึงถึงขนาดที่เหมาะสมในเชิงเศรษฐกิจ คือต้องเป็นสวนปาล์มในขนาดที่ใหญ่พอควรและ อัตราลงทุนต่อไร่จากวันปลูกจนถึงวันเก็บเกี่ยวได้ที่จะคืนทุนได้ต้องใช้เวลา 5-6 ปี ซึ่งในช่วงนี้ต้อง ใช้เงินทุนค่อนข้างสูง ขนาดสวนที่เหมาะสมกับการลงทุนจึงมักจะสวนทางกัน

4. เกษตรกรนำพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เกิดจากการผสมด้วยตัวเองไปปลูกซึ่งให้ผลผลิตที่ไม่ดี และเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการประกอบกิจการอยู่มากนับตั้งแต่ความรู้ในการเลือกซื้อ พันธุ์ปาล์มน้ำมัน ปลูก ตลอดจนขาดการเข้าถึงความรู้ข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของ การให้ปุ๋ยและการเก็บเกี่ยว โดยทั่วไปเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวเดือนละ 2 ครั้ง และเก็บจะทั้งหมดเป็น การเก็บเกี่ยวทั้งทะลาย โดยการเกี่ยวผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายลงมาจากต้นปาล์มน้ำมัน ซึ่งจะมีเพียง ส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นผลปาล์มน้ำมันร่วง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวเมื่อราคาปาล์มน้ำมัน สูงหรือเก็บเกี่ยวไว้หลายวันจึงจัดส่งเข้าโรงงานเพื่อประหยัดค่าขนส่ง ทำให้คุณภาพน้ำมันที่ได้ไม่ดี โรงงานจึงกดราคาผลปาล์มน้ำมันทำให้รายได้ของเกษตรกรลดต่ำลง ก่อให้เกิดข้อจำกัดในด้าน เงินทุน และในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ในการใช้ปุ๋ย ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ตอบสนองต่อการให้ปุ๋ยเป็นอย่างมาก ถ้าให้ปุ๋ยไม่เพียงพอผลผลิตจะลดลงทันที การให้ปุ๋ยจึงต้องทำตาม กำหนดเวลาและปริมาณที่พอเพียงแต่เกษตรกรใช้ปุ๋ยในอัตราที่ต่ำมาก และมักเริ่มใส่เมื่อ ปาล์มน้ำมันเริ่มให้ผลผลิตแล้ว ทั้งที่ปุ๋ยมีความสำคัญทั้งระยะก่อนและหลังการให้ผลผลิต ซึ่งเป็นผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากเกษตรกรส่วนใหญ่มีเงินทุนต่ำขณะที่ราคาปุ๋ยในประเทศสูง และยังมีปัญหาปุ๋ยปลอมอีกด้วย ทำให้การใช้ปุ๋ยอยู่ในระดับที่ต่ำ

5. เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคขาดความรู้ความชำนาญเรื่อง ปาล์ม น้ำมัน ทำให้ไม่สามารถแนะนำเกษตรกรได้ดีพอ

6. ขาดการกำหนดแผนการเพาะปลูกและการส่งเสริมปาล์ม น้ำมัน อย่างชัดเจน เกษตรกรก็ เพาะปลูกและขยายการเพาะปลูกตามความเห็นชอบของตนเอง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านการ ตลาดในระยะต่อไป

7. เกษตรกรขาดความมั่นใจในการลงทุนทำสวนปาล์ม น้ำมัน เพราะการขาดข้อมูลต่าง ๆ และความผันผวนของราคาผลปาล์ม น้ำมัน ทำให้เกษตรกรลงทุนหรือบำรุงรักษาสวนปาล์ม น้ำมัน น้อยลง และเป็นผลให้ผลผลิตปาล์ม น้ำมัน ตกต่ำลง

8. เกษตรกรขาดเงินลงทุนเพราะสวนปาล์ม น้ำมัน ต้องใช้เงินลงทุนสูง แต่ยังมีแหล่งเงินทุน ที่ให้สินเชื่อทางด้านนี้ เป็นจำนวนไม่มากพอ นอกจากนี้เกษตรกรที่ลงทุนปลูกสวนปาล์ม น้ำมัน ไป แล้วก็จำเป็นต้องใช้เงินเพื่อบำรุงรักษาสวนปาล์ม น้ำมัน ด้วย

ในการซื้อปัจจัยการผลิตมาใช้ เกษตรกรชาวสวนปาล์ม น้ำมัน จะซื้อด้วยเงินสดเป็น ส่วนใหญ่ เนื่องจากมีเงินทุนหมุนเวียนจากการขายผลผลิตปาล์ม น้ำมัน โดยซื้อจากตลาดภายในท้องถิ่น นั้น ๆ

การขายผลผลิต เกษตรกรจะขายผลผลิตปาล์ม น้ำมัน ให้กับผู้รับซื้อรายย่อยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเข้ามารับซื้อผลปาล์ม น้ำมัน ถึงสวนปาล์ม น้ำมัน แล้วนำไปส่งต่อให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม อีก ครั้งหนึ่ง เนื่องจากสะดวก และไม่ต้องเสียเวลา ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตเอง อย่างไรก็ตาม กลุ่ม ตัวอย่างบางส่วนขายผลผลิตปาล์ม น้ำมัน ให้กับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ของเอกชน เนื่องจาก กลุ่ม ตัวอย่างบางส่วนมีพาหนะขนส่งปาล์ม น้ำมัน เป็นของตนเอง จึงสามารถนำผลผลิตมาขายยังโรงงาน สกัดน้ำมันปาล์ม ได้โดยตรง การตลาดผลปาล์ม สดขึ้นอยู่กับความต้องการของโรงงาน กล่าวคือ โรงงานขนาดใหญ่จะรับซื้อผลปาล์ม น้ำมัน ทั้งทะเลาะและกำหนดการรับซื้อตามร้อยละของปริมาณ น้ำมันที่คาดว่าจะมีในผลปาล์ม น้ำมัน ถ้ามีสัดส่วนน้ำมันมากจะให้ราคาสูง ซึ่งบางโรงงานใช้ขนาด หรือน้ำหนักของทะเลาะเป็นเกณฑ์ โคนทะเลาะที่ใหญ่และมีน้ำหนักมากจะได้ราคาสูงกว่าทะเลาะเล็ก ส่วน โรงงานขนาดเล็กจะรับซื้อผลปาล์ม น้ำมัน ร่วงหรือปาล์ม น้ำมัน ทั้งทะเลาะแล้วนำมาเจาะเป็น ปาล์ม น้ำมัน ร่วงเอง โดยมากจะให้ราคาละสูงต่ำตามจำนวนปาล์ม น้ำมัน ลักษณะดีที่นำมาขาย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 98 ราย โดยทำการสัมภาษณ์เกษตรกรซึ่งอาศัยแบบสอบถาม ทำให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา จำนวนสมาชิกและจำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ ประสิทธิภาพในการทำสวนปาล์มน้ำมัน การถือครองที่ดิน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันการเกษตร และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน สภาพการรับข่าวสารทั้งทางด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน ปัญหาและทัศนคติในการรับข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนของเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรเพศชายจำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.80 และเป็นเกษตรกรเพศหญิง จำนวน 12 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 12.20 ในเรื่องของระดับการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 87.80 อยู่ในช่วงประถมศึกษาที่มีจำนวน 86 ราย รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 8 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 8.20 และมีระดับการศึกษาช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 4 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 4.10 การเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตรที่หน่วยงานทางราชการสนับสนุน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 49 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 42.20 ที่ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตรใดเลย ส่วนกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร ที่กลุ่มตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิกมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์มีจำนวน 19 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 16.40 รองลงมาได้แก่กลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 18 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 15.50 กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน มีจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.70 และกลุ่มเกษตรกรมีจำนวน 8 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 6.90 แหล่งเงินทุนที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการปลูกปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่ได้มาจากเงินทุนของเกษตรกรเองจำนวน 90 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 69.20 รองลงมาซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือได้มาจากการกู้ยืมนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและเงินออมจากการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์จำนวน 19 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 14.60 และได้มาจากการกู้จาก
ญาติพี่น้องจำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.50 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 เพศ การศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร และแหล่งเงินทุน
ของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	86	87.80
หญิง	12	12.20
การศึกษา		
ประถมศึกษา	86	87.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	8.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	4.10
การเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร		
ไม่ได้เป็นสมาชิก	49	42.20
เป็นสมาชิก		
กลุ่มเกษตรกร	8	6.90
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3	2.60
สหกรณ์การเกษตร	2	1.70
ลูกค้า ธกส.	18	15.50
กองทุนหมู่บ้าน	17	14.70
กลุ่มออมทรัพย์	19	16.40
แหล่งเงินทุนของเกษตรกร		
ของตนเอง	90	69.20
กู้จากญาติ	2	1.50
กู้ ธกส.	19	14.60
กู้จากกลุ่มออมทรัพย์	19	14.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 51.91 ปี มีสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 3.83 คน ในจำนวนนี้แบ่งเป็นสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำการเกษตร 2.12 คน ในการปลูกปาล์มน้ำมันนั้นถือเป็นอาชีพรองเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และเป็นการใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ โดยรายได้ของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 17,409.18 บาทต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 8.85 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกปาล์มน้ำมันมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ย 32.31 ไร่ และมีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองทั้งหมด จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่เป็นของตนเอง ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจที่จะทำการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของอายุ รายได้ จำนวนสมาชิกและแรงงานในครอบครัว ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน และการถือครองที่ดิน

รายการ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย
อายุ (ปี)	76	29	51.92
รายได้/เดือน (บาท)	60,000	1,800	17,409.18
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)	8	1	3.83
จำนวนแรงงานในครอบครัว (คน)	5	1	2.12
ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน (ปี)	16	4	8.85
การถือครองที่ดิน (ไร่)	120	2	32.31

แหล่งที่มาของข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาในส่วนนี้ เป็นส่วนที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และได้รับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ อีกทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมันของกลุ่มตัวอย่างทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน

แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาแหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ตารางที่ 8) ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จากจำนวนตัวอย่าง 98 ราย ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารจากแหล่งข่าวสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประสบการณ์ของตนเองมีจำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.90 จากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่นมีจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากการจดบันทึกมีจำนวนเพียง 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.10 และจากการลองผิดลองถูก มีจำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.70 ถ้าจำแนกแหล่งข่าวสารออกเป็นแต่ละด้าน คือ ด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้แหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตัวเองจำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.53 จากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่นจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากการจดบันทึกจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.02 และจากการลองผิดลองถูกจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.53

ด้านการตลาด พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้แหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตัวเองจำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.04 จากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่นจำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.90 จากการจดบันทึกจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.04 และจากการลองผิดลองถูกจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.18

ด้านการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้แหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตัวเองจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.82 จากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่นจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.88 จากการจดบันทึกจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.02 และจากการลองผิดลองถูกจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.08

จากผลการศึกษาถึงแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะ เป็นข่าวสารด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่น รองลงไป กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง จากการลองผิดลองถูก และจากการจดบันทึก ตามลำดับ

แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

จากการศึกษาแหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ พบว่า จากจำนวนตัวอย่าง 98 ราย กลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่สำคัญ ๆ คือ ได้มาจากเพื่อนบ้านมีจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากพ่อค้าคนกลางมีจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.90 จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.90 จากโทรทัศน์มีจำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.50 และมาจากวิทยุมีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.00 ซึ่งแบ่งเป็นด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แหล่งข่าวสารจากเพื่อนบ้านมีจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากพ่อค้าคนกลางมีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.04 จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.88 จากโทรทัศน์มีจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.55 และจากวิทยุมีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.04

ด้านการตลาด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แหล่งข่าวสารจากเพื่อนบ้านมีจำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.98 จากพ่อค้าคนกลางมีจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.94 จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.86 จากโทรทัศน์มีจำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.51 และจากวิทยุมีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.02

ด้านการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แหล่งข่าวสารจากเพื่อนบ้านมีจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.88 จากพ่อค้าคนกลางมีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.02 จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.39 จากโทรทัศน์มีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.02 และจากวิทยุมีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.02 (ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษาถึงแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ สามารถสรุปได้ว่า ข่าวสารด้านการผลิตและการลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน รองลงไปที่คือ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนด้านการตลาด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน รองลงไปที่คือ จากพ่อค้าคนกลาง

ตารางที่ 8 แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้มาจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แหล่งข่าวสาร	รวมกลุ่มตัวอย่างที่		กิจกรรม		
	เคยใช้แหล่งข่าวสาร		การผลิต	การตลาด	การลงทุน
ประสบการณ์ของตนเอง	93 (94.90) ¹		75 (76.53)	51 (52.04)	40 (40.82)
การสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่น	98 (100.00)		98 (100.00)	93 (94.90)	92 (93.88)
การจดบันทึก	3 (3.10)		1 (1.02)	2 (2.04)	1 (1.02)
การลองผิดลองถูก	32 (32.70)		26 (26.53)	9 (9.18)	4 (4.08)

หมายเหตุ ¹ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกิดจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการรับข่าวสารปาล์มน้ำมันพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องข่าวสารมีความล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ปริมาณข่าวสารที่เผยแพร่มีไม่เพียงพอ ข่าวสารไม่น่าสนใจ เกษตรกรไม่มีเวลาในการรับข่าวสาร ข่าวสารมีความเป็นจริงน้อยไม่น่าเชื่อถือ ข่าวสารขาดการคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการ ขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อ และเกษตรกรไม่เข้าใจข่าวสาร ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

แหล่งข่าวสาร	รวมกลุ่มตัวอย่างที่ เคยใช้แหล่งข่าวสาร	กิจกรรม		
		การผลิต	การตลาด	การลงทุน
วิทยุ	50 (51.00) ¹	2 (2.04)	50 (51.02)	1 (1.02)
โทรทัศน์	74 (75.50)	27 (27.55)	74 (75.51)	1 (1.02)
หนังสือพิมพ์	1 (1.00)	1 (1.02)	1 (1.02)	1 (1.02)
วารสารทางการเกษตร	21 (21.40)	20 (20.41)	3 (3.06)	1 (1.02)
เพื่อนบ้าน	98 (100.00)	98 (100.00)	97 (98.98)	92 (93.88)
พ่อค้าคนกลาง	95 (96.90)	2 (2.04)	95 (96.94)	1 (1.02)
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	92 (93.90)	92 (93.88)	42 (42.86)	68 (69.39)
ช่าง	22 (22.40)	1 (1.02)	3 (3.06)	21 (21.43)
เจ้าหน้าที่ของธนาคาร	27 (27.60)	6 (6.12)	26 (26.53)	2 (2.04)
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม				

หมายเหตุ ¹ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ปัญหาที่เกิดจากการรับข่าวสารปาล์มน้ำมันของเกษตรกร¹

ปัญหา	ระดับของปัญหา			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
ข่าวสารมีความล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์	73 (74.49)	22 (22.45)	2 (2.04)	1 (1.02)
ปริมาณข่าวสารที่เผยแพร่ไม่เพียงพอ	54 (55.10)	41 (41.84)	2 (2.04)	1 (1.02)
ข่าวสารไม่น่าสนใจ	7 (7.14)	59 (30.02)	30 (30.61)	2 (2.04)
ไม่มีเวลาในการรับข่าวสาร	2 (8.16)	50 (51.02)	45 (45.92)	1 (1.02)
ข่าวสารมีความเป็นจริงน้อย ไม่น่าเชื่อถือ	2 (2.04)	21 (21.43)	72 (73.47)	3 (3.06)
ข่าวสารขาดการคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการ	1 (1.02)	90 (91.84)	6 (6.12)	1 (1.02)
ขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อ	1 (1.02)	52 (53.06)	44 (44.90)	1 (1.02)
ไม่เข้าใจข่าวสาร	1 (1.02)	16 (16.32)	58 (59.18)	23 (23.47)

หมายเหตุ ¹ คำถามตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ

ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการรับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการรับข่าวสารปาล์มน้ำมัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันมีความสำคัญต่อเกษตรกร มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ หากมีโอกาสกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมสัมมนา อบรมเพิ่มพูน ความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน ข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ ข่าวสารเรื่อง

ปาล์มน้ำมันในปัจจุบันหามาได้ง่าย และปัจจุบันหน่วยงานของภาครัฐไม่ค่อยให้ความสำคัญกับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ทักษะคติของเกษตรกรที่มีต่อการรับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน¹

ทักษะคติ	ระดับของทักษะคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันมี	62	32	2	1	1
ความสำคัญต่อเกษตรกร	(63.27)	(32.65)	(2.04)	(1.02)	(1.02)
หากมีโอกาสท่านยินดีเข้าร่วม	13	80	3	1	1
สัมมนา อบรมเพิ่มพูน ความ รู้เรื่องปาล์มน้ำมัน	(13.27)	(81.63)	(3.06)	(1.02)	(1.02)
ข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่มา	11	83	2	1	1
จากการติดต่อสัมพันธ์กับ ผู้อื่นและสถาบันต่างๆ	(11.22)	(84.69)	(2.04)	(1.02)	(1.02)
ข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันใน	2	16	57	22	1
ปัจจุบันหามาได้ง่าย	(2.04)	(16.33)	(58.16)	(22.45)	(1.02)
ปัจจุบันหน่วยงานของภาครัฐ	1	49	40	3	1
ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับ ข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน	(1.02)	(50.00)	(40.82)	(3.06)	(1.02)
แหล่งข่าวสารที่ได้รับมีความ	1	39	54	3	1
น่าเชื่อถือ	(1.02)	(39.80)	(55.10)	(3.06)	(1.02)
ได้รับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน	1	7	47	40	3
อย่างสม่ำเสมอ	(1.02)	(7.14)	(47.96)	(40.82)	(3.06)

หมายเหตุ ¹ คำถามตอบ ได้มากกว่าหนึ่งข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างกับแหล่งข่าวสาร

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ การถือครองที่ดิน ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันและรายได้ กับแหล่งข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ มีรายละเอียดในการทดสอบ และสรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับแหล่งข่าวสาร

กำหนดให้

H_0 = การถือครองที่ดินที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

H_1 = การถือครองที่ดินที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า การถือครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีผลต่อแหล่งข่าวสารจากการลงมือทดลอง และจากวารสารทางการเกษตร แตกต่างกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่ถือครองที่ดินมากจะเลือกแหล่งข่าวสารจากการลงมือทดลองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ถือครองที่ดินน้อย (ตารางที่ 12) และสัมพันธ์กับการเลือกแหล่งข่าวสารจากวารสารทางการเกษตร นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่ถือครองที่ดินมากจะเลือกแหล่งข่าวสารจากวารสารทางการเกษตรมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ถือครองที่ดินน้อย (ตารางที่ 13)

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสาร

กำหนดให้

H_0 = อายุที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

H_1 = อายุที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า อายุที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเองแตกต่างกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากก็จะใช้แหล่งข้อมูลข่าวสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประสบการณ์ของตนเองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย (ตารางที่ 14) และสัมพันธ์กับการเลือกแหล่งข่าวสารจากโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากก็จะเลือกแหล่งข่าวสารปาล์มน้ำมันจาก โทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 12 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างการถือครองที่ดินกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แหล่งข่าวสาร	การถือครองที่ดิน		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	การถือครองที่ดิน มาก ¹	การถือครองที่ดิน น้อย ²	
	ประสบการณ์ของตนเอง	37 (100.00) ³	56 (91.80)
การจดบันทึกข้อมูลหรือ เหตุการณ์	2 (5.40)	1 (1.60)	0.29
การลองผิดลองถูก	18 (48.60)	14 (23.00)	0.01

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีที่ดินถือครองมากกว่าค่าเฉลี่ยของการถือครองที่ดินของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 32.31 ไร่

² เกษตรกรที่มีที่ดินถือครองน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของการถือครองที่ดินของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 32.31 ไร่

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ตารางที่ 13 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างการถือครองที่ดินกับ แหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

แหล่งข่าวสาร	การถือครองที่ดิน		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	การถือครองที่ดิน มาก ¹	การถือครองที่ดิน น้อย ²	
	วิทยุ	22 (59.50) ³	28 (45.90)
โทรทัศน์	28 (75.70)	46 (75.40)	0.98
วารสารทางการเกษตร	13 (35.10)	8 (13.10)	0.01
พ่อค้าคนกลาง	36 (97.30)	59 (96.70)	0.87
เจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ	34 (91.90)	58 (95.10)	0.52
ธนาคาร	9 (24.30)	13 (21.30)	0.73
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม	7 (18.90)	20 (32.80)	0.14

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีที่ดินถือครองมากกว่าค่าเฉลี่ยของการถือครองที่ดินของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 32.31 ไร่

² เกษตรกรที่มีที่ดินถือครองน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของการถือครองที่ดินของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 32.31 ไร่

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

**ตารางที่ 14 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสาร
ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง**

แหล่งข่าวสาร	อายุ		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	อายุมาก ¹	อายุน้อย ²	
ประสบการณ์ของตนเอง	51 (100.00) ³	42 (89.40)	0.02
การลองผิดลองถูก	20 (39.20)	12 (25.50)	0.15

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีอายุมากกว่าค่าเฉลี่ยของอายุเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 51.92 ปี

² เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของอายุเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 51.92 ปี

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสาร

กำหนดให้

H_0 = ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

H_1 = ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสารของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกแหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเองและจากการลองผิดลองถูกแตกต่างกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันมากก็จะใช้แหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันน้อย และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันมากก็จะใช้แหล่งข่าวสารจากการลองผิดลองถูกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันน้อย (ตารางที่ 16) และพบว่า ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน ไม่มีผลทำให้การเลือกแหล่งข่าวสารที่ได้จากการ

ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ แตกต่างกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันแตกต่างกันมีการเลือกแหล่งข่าวสารเหมือน ๆ กัน (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 15 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างอายุกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

แหล่งข่าวสาร	อายุ		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	อายุมาก ¹	อายุน้อย ²	
วิทยุ	24 (47.10) ³	26 (55.30)	0.41
โทรทัศน์	29 (56.90)	45 (95.70)	0.00
วารสารทางการเกษตร	10 (19.60)	11 (23.40)	0.65
พ่อค้าคนกลาง	50 (98.00)	45 (95.70)	0.51
เจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ	45 (91.70)	47 (96.00)	0.02
ธนาคาร	13 (25.50)	9 (19.10)	0.45
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม	4 (7.80)	23 (48.90)	0.00

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีอายุมากกว่าค่าเฉลี่ยของอายุเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 51.92 ปี

² เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของอายุเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 51.92 ปี

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ตารางที่ 16 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างประสบการณ์ในการ
ทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แหล่งข่าวสาร	ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	ประสบการณ์ มาก ¹	น้อย ²	
ประสบการณ์ของตนเอง	48 (100.00) ³	45 (90.00)	0.03
การจดบันทึกข้อมูล หรือเหตุการณ์	1 (2.10)	2 (4.00)	0.58
การลองผิดลองถูก	23 (47.90)	9 (18.00)	0.00

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการปลูกมากกว่าค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปลูก
ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 8.85 ปี

² เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการปลูกมากกว่าค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปลูก
ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 8.85 ปี

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ตารางที่ 17 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างประสบการณ์ ในการ
ทำสวนปาล์มน้ำมันกับแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบัน
อื่นๆ

แหล่งข่าวสาร	ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	ประสบการณ์ มาก ¹	น้อย ²	
วิทยุ	25 (52.10) ³	25 (50.00)	0.84
โทรทัศน์	33 (68.80)	41 (82.00)	0.13
วารสารทางการเกษตร	11 (22.90)	10 (20.00)	0.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แหล่งข่าวสาร	ประสพการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมัน		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	ประสพการณ์	ประสพการณ์	
	มาก ¹	น้อย ²	
พ่อค้าคนกลาง	47 (97.90)	48 (96.00)	0.58
เจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ	44 (91.70)	48 (96.00)	0.37
ธนาคาร	13 (27.10)	9 (18.00)	0.28
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม	14 (29.20)	13 (26.00)	0.73

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกมากกว่าค่าเฉลี่ยของประสพการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 8.85 ปี

² เกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประสพการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 8.85 ปี

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแหล่งข่าวสาร

กำหนดให้

H_0 = รายได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

H_1 = รายได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อแหล่งข่าวสารของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อแหล่งข่าวสารจากการลองผิดลองถูกแตกต่างกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากจะเลือกแหล่งข่าวสารจากการลองผิดลองถูกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย (ตารางที่ 18) และรายได้สัมพันธ์กับการเลือกแหล่งข่าวสารจากวิทยุ และจากวารสารทางการเกษตร นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากจะเลือกแหล่งข่าวสารจากวิทยุ และจากวารสารทางการเกษตรมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย (ตาราง ที่ 19)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างรายได้กับแหล่ง
ข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แหล่งข่าวสาร	รายได้		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	รายได้มาก ¹	รายได้น้อย ²	
ประสบการณ์ของตนเอง	39 (100.00) ³	54 (91.50)	0.06
การลองผิดลองถูก	18 (46.20)	14 (23.70)	0.02

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีรายได้มากกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 17,409.18 บาท

² เกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 17,409.18 บาท

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

ตารางที่ 19 ตารางแจกแจงความถี่ร่วม และผลการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างรายได้กับแหล่ง
ข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

แหล่งข่าวสาร	รายได้		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	รายได้มาก ¹	รายได้น้อย ²	
วิทยุ	25 (64.10) ³	25 (42.40)	0.04
โทรทัศน์	32 (82.10)	42 (71.20)	0.22
วารสารทางการเกษตร	14 (35.90)	7 (11.90)	0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

แหล่งข่าวสาร	รายได้		ระดับนัยสำคัญ แบบสองข้าง (significance)
	รายได้มาก ¹	รายได้น้อย ²	
พ่อค้าคนกลาง	37 (94.90)	58 (98.30)	0.33
เจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ	38 (97.40)	54 (91.50)	0.23
ธนาคาร	12 (30.80)	10 (16.90)	0.11
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม	10 (25.60)	17 (28.80)	0.73

หมายเหตุ ¹ เกษตรกรที่มีรายได้มากกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 17,409.18 บาท

² เกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 17,409.18 บาท

³ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 98 คน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปัจจุบันประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกปาล์มน้ำมันและปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปีและเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านการผลิต การตลาดและการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลข่าวสารมาวางแผนการผลิต การจำหน่าย และการตัดสินใจในการลงทุน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารอย่างสมบูรณ์ ทำให้เกษตรกรขาดข้อมูลในการวางแผนการผลิต ไม่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของการเคลื่อนไหวทางการตลาด ไม่ทราบถึงปริมาณความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง จึงไม่สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจลงทุนของเกษตรกรได้ ดังนั้น จึงเห็นสมควรทำการศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสภาพการรับข้อมูลข่าวสาร โดยข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ อาจจะมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผน ปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่เกษตรกร เพื่อจะทำให้เกษตรกรได้มีการนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาประกอบการวางแผนในการผลิต การตลาด และประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและปัญหาที่เกี่ยวกับการรับข่าวสารปาล์มน้ำมัน ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อแหล่งข่าวสาร ตลอดจนหาแนวทางการรับข่าวสารของเกษตรกร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 98 ชุด รวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร งานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 51.91 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 17,409.18 บาท มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน จำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.12 คน กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 8.85 ปี และมีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองเฉลี่ย 32.31 ไร่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร ที่กลุ่มตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออมทรัพย์ รองลงมาได้แก่ กลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และแหล่งเงินทุนที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการปลูกปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่ได้มาจากเงินทุนของกลุ่มตัวอย่างเอง

แหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างได้รับแหล่งข่าวสารจากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่นทั้งหมดทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน รองลงมา กลุ่มตัวอย่างได้รับแหล่งข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง ส่วนแหล่งข่าวสารที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างได้รับแหล่งข่าวสารจากเพื่อนบ้านมากที่สุด ทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน รองลงมาคือ พ่อค้าคนกลาง เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ปัญหาจากการรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า ปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ เรื่องข่าวสารมีความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ รองลงมาคือ ปัญหาปริมาณข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ไม่เพียงพอ และปัญหาข้อมูลข่าวสารไม่น่าสนใจหรือไม่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างทุกคนมีความเห็นตรงกัน คือ ข้อมูลข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันมีความสำคัญต่อเกษตรกร และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ

จากการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินของเกษตรกรกับแหล่งข่าวสาร พบว่า เกษตรกรที่ถือครองที่ดินมากจะรับข่าวสารจากการลงมือทดลองปลูกและจากวารสารทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่ถือครองที่ดินน้อยกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับแหล่งข่าวสาร พบว่า เกษตรกรที่มีอายุมากจะรับข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง จากโทรทัศน์ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันของเกษตรกรกับแหล่งข่าวสาร พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันมากจะรับข่าวสารจากประสบการณ์ของตนเอง และจากการลงมือทดลองปลูกมากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันน้อยกว่า และความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของเกษตรกรกับแหล่งข่าวสาร พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้มากจะรับข่าวสารจากการลงมือทดลองปลูกจากวิทยุและจากวารสารทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาแหล่งข่าวสารของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันในเขตอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ มุ่งที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์สำหรับหน่วยงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องของข่าวสารทั้งในด้านการผลิต การตลาด และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลงทุนให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร หรือบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับ ปาล์มน้ำมัน ในการแก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการวางแผนด้านการตลาด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรมากที่สุด โดยนำผลการศึกษามาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า แหล่งข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับและหน่วยงานของภาครัฐ ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนในการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน ดังนี้

แหล่งข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารในด้านการผลิต และการลงทุน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข่าวสารในด้านการผลิตและการลงทุนที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือแก่เกษตรกร ควรมีการนัดประชุม จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำทุกเดือน เพื่อเกษตรกรจะได้รับทราบข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา และได้รับทราบถึงปัญหาของเกษตรกรที่มีต่อการปลูกและการดูแลปาล์มน้ำมันเพื่อให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาได้ทันที่ และเนื่องจากแหล่งข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากด้วย เนื่องจากแหล่งข่าวสารดังกล่าว เป็นการพูดและอธิบายให้เกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย และเกษตรกรที่มีอายุมากอาจจะมีปัญหาในเรื่องของสายตา และระดับการศึกษาที่น้อย ดังนั้น แหล่งข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีประโยชน์ในการเผยแพร่ข่าวสารปาล์มน้ำมันต่อเกษตรกรในกลุ่มนี้

แหล่งข่าวสารจากพ่อค้าคนกลาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารในด้านการตลาด ดังนั้น พ่อค้าคนกลางจึงเป็นกลุ่มที่หน่วยงานของภาครัฐควรที่จะเผยแพร่ข่าวสารให้พ่อค้าคนกลางได้รับทราบ และเนื่องจากพ่อค้าคนกลางมีความใกล้ชิดกับเกษตรกร จึงง่ายในการเป็นตัวกลางในการนำข่าวสารไปสู่เกษตรกร เพื่อเกษตรกรจะได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของตลาดทั้งราคาผลปาล์มน้ำมัน ราคาของปัจจัยการผลิต และความต้องการที่แท้จริงของตลาดได้

แหล่งข่าวสารจากวารสารทางการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดิน และรายได้มาก สนใจที่จะรับข่าวสารจากวารสารทางการเกษตร แต่เนื่องจากข่าวสารจากวารสารทางการเกษตรในปัจจุบันและในท้องที่ที่ทำการศึกษาคืออำเภอพระแสงนั้นมีข่าวสารประเภทนี้น้อยมาก ดังนั้น ควรมีการพัฒนาช่องทางเผยแพร่ข่าวสารให้มากขึ้น ควรเพิ่มแหล่งข่าวสารจากวารสารทางการเกษตรให้มากขึ้นและมีปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกรในกลุ่มนี้

แหล่งข่าวสารจากโทรทัศน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากจะเลือกรับข่าวสารจากโทรทัศน์เนื่องจากเป็นแหล่งข่าวสารที่สะดวก รวดเร็ว และไม่ต้องเสียเวลาออกไปหาข้อมูลข่าวสารจากภายนอกบ้าน และเป็นแหล่งข่าวสารที่มีความน่าเชื่อถือ ทันต่อเหตุการณ์ เข้าใจได้ง่าย ดังนั้น

หน่วยงานของภาครัฐอาจจะเพิ่มข่าวสารความรู้เรื่องปาล์มน้ำมันทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ซึ่งเป็น สถานีโทรทัศน์ที่ให้ข่าวสารความรู้แก่เกษตรกรโดยตรง

2. จากผลการศึกษา พบว่า แหล่งข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับ บุคคลหรือสถาบันอื่น ๆ มากที่สุดคือเพื่อนบ้าน รวมทั้งแหล่งที่มาของข่าวสารจากการเรียนรู้ด้วย ตนเองได้รับมาจากการสังเกตสวนปาล์มน้ำมันอื่น ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้เกษตรกรมีการ รวมตัวโดยการเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันทางการเกษตร เนื่องจากเมื่อมีการรวมกลุ่มจะทำให้ เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการลงทุนได้ง่าย และ ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ของรัฐก็สะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารปาล์มน้ำมันมาเผยแพร่ได้มากขึ้น และเจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีบทบาทและเป็นศูนย์กลาง ในการเผยแพร่ข่าวสารในระดับท้องถิ่นที่ รับผิดชอบ และพบว่า แหล่งข่าวสารที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการจดบันทึกนั้นยังมีน้อย มาก ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญมากในการประกอบธุรกิจเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้ และไม่เห็นถึงความสำคัญในสิ่งนี้ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐควรให้ความรู้แก่เกษตรกร ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดเก็บ หรือการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในการทำการเกษตร เพื่อเป็น ข้อมูลใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการทำธุรกิจเกษตรต่อไป

3. แนวทางในการศึกษาในอนาคต ควรระมัดระวังในการเก็บข้อมูล เนื่องจากบางครั้ง เกษตรกรไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล หรือให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง จะส่ง ผลให้ข้อมูลเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ควรมีการกระจายข้อมูลอย่างทั่วถึง และทำความเข้าใจ ถึงเหตุผลในการเก็บข้อมูลหรือทำการวิจัยนั้น ๆ ต่อเกษตรกร และในการออกแบบสอบถามในครั้ง ต่อไปควรออกแบบสอบถามให้มีคำตอบทั้งในทางบวกและทางลบที่สมดุลกัน เพราะในการออก แบบสอบถามในครั้งนี้อาจถามในเชิงความคิดเห็นและทัศนคติของเกษตรกรค่อนข้างจะมีแนวโน้ม ไปในทางบวกมากกว่าทางลบ ดังนั้นผลที่ออกมาจึงอาจจะไม่ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายและโน้ม ไปทางด้านลบมากนัก

4. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ใน อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้นผลการศึกษาที่ได้จึงไม่สามารถสรุปความแตกต่างของ การรับข้อมูลข่าวสาร ในพื้นที่อื่น ๆ ได้ และเนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาทำให้จำนวนตัวอย่างที่เก็บน้อยเกินไป ดังนั้นในการศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการขยายกรอบ ตัวอย่างให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมประชากรทั้งหมดและพื้นที่อื่น ๆ ที่มีสภาพทั่วไปของ ประชากรที่แตกต่างกันออกไป จะทำให้ผลการศึกษาที่ได้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2529. คู่มือการวิเคราะห์ในการทำฟาร์มและการวางแผนฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร: น. 10.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2543. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- คณะกลุ่มเกษตรสัญจร. 2531. ปาล์มน้ำมัน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- จุมพล สวัสดิยากร. 2520. หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ.
- ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์. 2537. ธุรกิจยางพาราไทย. ยางพารา. กรุงเทพมหานคร: น. 5-22.
- ชยวัฒน์ นครินทร์. 2535. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการผลิตของการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่างเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมกับเกษตรกรที่ปลูกปาล์มน้ำมันส่วนตัวในอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ปี 2533. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ณรงค์ ชูประกอบ. 2533. อนาคตอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันการผลิตและการตลาด. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ทวี จินตธรรม. 2532. ผลการวิจัยสู่ทางการพัฒนาระบบข่าวสารการผลิตผลเกษตรกร. กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ปฎิมา สงกุมาร. 2544. การวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีผลต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาสกร มุติสวัสดิ์. 2539. การเข้าถึงข่าวสารการตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา เขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช. กรุงเทพมหานคร: ปัญหาพิเศษ, ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รังสรรค์ โนชัย. 2533. การจัดการฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. 2541. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: เอเชียการพิมพ์

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2539.

สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2538/2539. กรุงเทพมหานคร.

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2543.

สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2542/43. กรุงเทพมหานคร.

สมคิด ทักษิณาวิสุทธิ. 2543. หลักการตลาดสินค้าเกษตร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. 2537. เศรษฐศาสตร์การผลิตและการจัดการทางการเกษตร. สงขลา:
โครงการจัดตั้งภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมพร สุทัศน์ีย์. 2539. มนุษย์สัมพันธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. น. 288.

สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. 2527. หลักและวิธีการจัดการฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์-
เกษตร คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง. 2545. แผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี พ.ศ. 2545-2549 อำเภอพระแสง.
(อัดสำเนา)

อ้อทิพย์ ราชภูริเนียม. 2535. เศรษฐศาสตร์เกษตร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Ford, S.A. and E.M. Babb. 1989. "Farmer Sources and Uses of Information". *Agribusiness*.
5(Winter1989): pp. 465-476.



ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน

อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันที่

เฉพาะเจ้าหน้าที่

No _____

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

1. เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

Sex _____

2. อายุ ปี

Age _____

3. การศึกษาสูงสุด

 1. ต่ำกว่า ป.4 2. ป.4 – ป.6 3. ม.1 – ม.3 4. ม.4 – ม.6 5. สูงกว่า ม.6 6. อื่นๆ (ระบุ).....

Edu _____

4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด.....คน (อยู่บ้านเดียวกัน)

A _____

5. จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ทำสวนปาล์มน้ำมัน.....คน

B _____

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

C _____

7. ท่านปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด.....ไร่

D _____

 1. ที่ดินของตัวเอง (ไม่เสียค่าเช่า)ไร่

D1 _____

 2. ที่ดินเช่า (เสียค่าเช่า)ไร่

D2 _____

8. ท่านมีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันมารวมทั้งหมด.....ปี

E _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ท่านเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ได้เป็น () 2. กลุ่มเกษตรกร
 () 3. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร () 4. สหกรณ์การเกษตร
 () 5. ลูกค้า ธ.ก.ส. () 6. อื่นๆ (ระบุ).....

F1__ F2__

F3__ F4__

F5__ F6__

10. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ของตนเอง () 2. กู้จากญาติ
 () 3. กู้สหกรณ์การเกษตร () 4. กู้ ธ.ก.ส.
 () 5. กู้ธนาคารอื่นๆ () 6. กู้จากเพื่อนบ้านหรือคนรู้จัก
 () 7. กู้จากนายทุน () 8. อื่นๆ (ระบุ).....

G1__ G2__

G3__ G4__

G5__ G6__

G7__ G8__

ตอนที่ 2 แหล่งข่าวสารและการตัดสินใจของเกษตรกร

1. แหล่งข่าวสารที่ท่านได้รับการเรียนรู้ด้วยตัวท่านเองในด้านต่างๆ

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	เคย	ไม่เคย	การรับข้อมูลข่าวสาร			
			ด้านการ ผลิต (1)	ด้านการ ตลาด (2)	ด้านการ ลงทุน (3)	
1.ประสบการณ์ ของตนเอง						H10__ H11__ _H12_ H13__
2.การสังเกตสวน ปาล์มน้ำมันอื่น						H20__ H21__ H22__ H23__
3.การจดบันทึกข้อ มูล หรือเหตุการณ์						H30__ H31__ H32__ H33__
4.การทดลอง, ทดสอบ						H40__ H41__ H42__ H43__
5.การลองผิด ลองถูก						H50__ H51__ H52__ H53__
6.อื่นๆ (ระบุ).....						H60__ H61__ H62__ H63__

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แหล่งข่าวสารที่ท่านได้รับจากการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสถาบันต่างๆ ในด้านต่างๆ

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	เคย	ไม่เคย	การรับข้อมูลข่าวสาร			
			ด้านการ ผลิต (1)	ด้านการ ตลาด (2)	ด้านการ ลงทุน (3)	
1. วิทยุ						I10_I11_ I12_I13_
2. โทรทัศน์						I20_I21_ I22_I23_
3. หนังสือพิมพ์						I30_I31_ I32_I33_
4. วารสารทาง การเกษตร						I40_I41_ I42_I43_
5. เพื่อนบ้าน						I50_I51_ I52_I53_
6. พ่อค้าคนกลาง						I60_I61_ I62_I63_
7. เจ้าหน้าที่ ข้าราชการของรัฐ						I70_I71_ I72_I73_
8. ธนาคาร						I80_I81_ I82_I83_
9. โรงงานสกัด น้ำมันปาล์ม						I90_I91_ I92_I93_
10. อื่นๆ(ระบุ)						I100_I101_ I102_I103_

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหาที่เกิดจากการรับข้อมูลข่าวสารปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

คำถาม	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1. ไม่มีเวลาในการรับข่าวสาร					J11____
2. ไม่เข้าใจข่าวสาร					J21____
3. ข่าวสารมีความล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์					J31____
4. ข่าวสารมีความเป็นจริงน้อย ไม่น่าเชื่อถือ					J41____
5. ข่าวสารขาดการคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้รับ					J51____
6. ขาดแคลนอุปกรณ์ และสื่อ					J61____
7. ข่าวสารไม่น่าสนใจ					J71____
8. ปริมาณข่าวสารที่เผยแพร่ไม่เพียงพอ					J81____

ตอนที่ 4 ทักษะคิดต่อการรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ความคิดเห็น	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่าข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันมีความสำคัญต่อเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน					
2. ท่านได้รับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ					
3. ท่านคิดว่าข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมันในปัจจุบันหาได้ง่าย					
4. แหล่งข่าวสารที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ					
5. ข่าวสารที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและสถาบันต่างๆ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางตอนที่4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐไม่ค่อยให้ความสำคัญกับข่าวสารเรื่องปาล์มน้ำมัน แก่เกษตรกร					
7.หากมีโอกาстанยินดีเข้าร่วมสัมมนา อบรมเพิ่มพูนความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน					

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ
นักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้